

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre 8 korona
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Elhunyt földművelésügyi államtitkár.

Géresi Balogh Vilmos a m. kir. földművelésügyi miniszterium államtitkárja január hó 25-én váratlanul elhunyt.

Még alig egy héttel előbb fenjárt a miniszteriumban, ahol egy szaktanácskozáson elnökölt is, másnap már ágyba döntötte a tüdőgyuladással párosult influenza, amely rövidesen végzett is az élete virágjában levő, munkaképes, edzett emberrel. Halála őszinte részvétet, mély megdöbbenést keltett mindenhol, ahol Balogh Vilmos egyszerű egyéniségét, kiváló képességeit ismerték. Különösen sokat veszít az elhunytban az annyi szép eredményt felmutató székely akció, melyet Balogh Vilmos haláláig páratlan ügyszeretettel s nemes buzgósággal vezetett sikerről-sikerre.

Géresi Balogh Vilmos a Székelyföld szülője volt. A híres bortermő Celnán, Alsó Fehérmegyében született 1855-ben. 1874 augusztus 11-én az akkori földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium fogalmazói karába lépett be, ahol kezdetben iparügyekkel foglalkozott, úgy, hogy e téren mutatkozó kiváló képességei elismerésül kinevezték az 1885-iki országos kiállítás titkárává. A kiállítás végeztével a miniszterium akkori vezetője: Széchenyi Pál gróf a vízügyi osztály élére állította őt, ugyanekkor megbízást kapott a mezőrendőri törvény átdolgozására is. Időközben osztálytanácsossá nevezték ki s mint ilyen 1896-ig állt a vízügyi osztály élén. Szapáry Gyula gróf megbízásából kidolgozta a vízjogi törvény

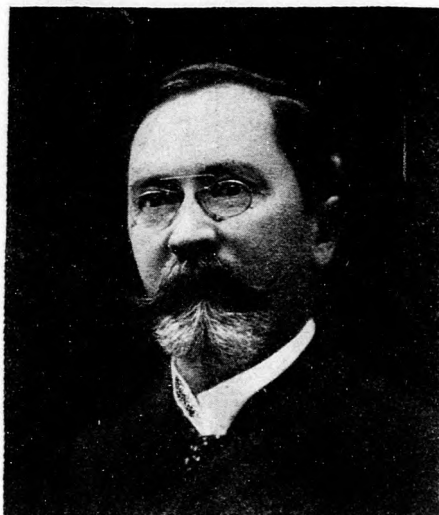
előadói javaslatát is. 1896-ban Darányi földművelésügyi miniszter az elnöki osztály vezetését bízta rá, melyet 1903 december haváig vezetett is. Ez állásában szerzett magának legtöbb barátot és tisztelőt. Felelősségteljes állásának amúgy is sok terhét szaporította még azzal is, hogy elfogadta a hegyvidéki és székely akció ügyei-

nek középponti vezetését. Alig volt esztendő, hogy a székely kirendeltség működési területét be ne utazta volna s amidőn a székely nép talpraállításának immár sok eredményt felmutató munkáját a mult év folyamán a székely kiállítás keretében bemutatták, Balogh Vilmosnak a helyszínén nyílt alkalma miniszterének a székelység ügyeinek jobbrafordultáról beszámolni. Balogh Vilmost 1905 február havában a királyi kegy államtitkári címmel és jelleggel ruházta fel, rövid pár hónapra rá pedig valóságos államtitkárává lett a miniszteriumnak.

Ebben a minőségében legfőbb intézője volt a miniszterium összes erdészeti, állattenyésztési, lótenyésztési és vízügyi, a gazdasági szakoktatás, a kísérletügy, a kisebb gazdasági ágak és a két népszerű akció-

nak. Csakis a váratlanul közbejött halál fosztotta meg őt attól, hogy díszes állásában az eddiginél is maradandóbb érdemeket nem tudott szerezni.

Az elhunytban Balogh Dezső, a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete tevékeny vezérigazgatója fivérét gyászolja. Az elhunyt tulajdonosa volt a Lipót-rend lovagkeresztjének és számos előkelő külföldi rendjelnek.

Géresi Balogh Vilmos †

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

teremteni. A gazdaközvélemény nem szívesen látta még akkortájt a központi gyámkodó kezeket. A tanácskozók legtöbbje kételkedőleg rázta fejét, midőn egy alig 24 éves fiatal ember, *Balogh Elemér* oly meggyőző érvekkel ismertette azokat az eredményeket, melyeket a német és francia szövetkezetek fölmutattak. A fiatal ember szavai mély gyökeret vertek a tanácskozók lelkében, fölébresztették a bizodalmat, reménységet. Így lett első tisztviselője a fiatal Hangyának *Balogh Elemér*, aki a hatalmas intézménynek ma is vezetője, vezére és száznyolcvan alkalmazottal végzi

Balogh Elemér, a „Hangya“ vezérigazgatója.

a Hangya teendőit. A nyolcszáz falusi Hangya szövetkezet ügyeinek ellátása nem kis munkába kerül, mert el lehet képzelni, hogy tizenkét millió korona értékű árúnak évenként való beszerzése, szétküldése a falvakba nyolcszáz felé mennyi munkáskezet foglalkoztat.

Károlyi Sándor gróf elhunytával a „Hangya“ szövetkezet elnökéül *Pallavicini Ede* örgrófot, a somogyi szövetkezetek vezérét választották meg, de nagy tevékenységet fejt ki *Károlyi Mihály* gróf is a Hangya körül, aki a szövetkezés szent ügye iránt való lelkesedést *Károlyi Sándortól* öröklé.

Balogh Elemér mellett *Horváth Mihály* helyettes igazgató és *Meskó Pál* tevékenykednek. *Meskó Pál* érdemei a hazai szövetkezeti mozgalmak élesztése körül elévülhetetlenek úgyszólván.

Az ország dolga.

Csütörtökön, f. hó 30-án kezdte meg újból ülését a képviselőház. Addig pedig a delegáció folytatta tanácskozásait Bécsben. A delegáció foglalkozott az összes közösügyes kérdésekkel és nyíltan megmondották a delegáció magyar tagjai véleményüket, amelyek a közös külügyi képviseletet érintik. Még mindig sérel-

Meskó Pál, a „Hangya“ igazgató-sági tagja.

mes a külügyi képviseletben az a helyzet, amelyben Magyarország áll nem Ausztria mellett, hanem mögött. Pedig Magyarország megkövetelheti és meg is követeli, hogy a külföld előtt legalább is oly hatalmasnak mutatkozzék, mint Ausztria. A címer-kérdés még mindig megoldásra vár, valamint a külügyi képviseletnél, a diplomáciánál azon mai helyzet, hogy a magyar elemnek alig van hely föntartva a külügyi hivataloknál, az összes hivatalokat ott úgyszólván osztrákok töltik be, nemzeti önállóságunk rovására, mert ezek az osztrákok édes-keveset törődnek a magyar állam érdekeivel, sőt gyakran egyenesen önállóságunk ellen törnek, amidőn téves információval látják el a külföldet. A delegáció jövő héten is folytatni fogja üléseit.

== MEGJELENT ==
BAROMFITENYÉSZTŐ OSZTÁLYUNK

ÁRJEJYZÉKE

~ díszes kiállításban, számos ábrával. ~

Mesterséges keltetés hiveinek különös figyelmébe ajánljuk.
Minden érdeklődőnek egyszerű óhajra szívesen megküldjük.

Magyar ≡
Mezőgazdák
Szövetkezete
Bpest, V., Alkotmány-u. 31.

Katolikus Népszövetség díszgyűlése.

Vasárnap délután tartotta első nagygyűlését a budapesti Vigadó nagytermében a Katolikus Népszövetség. Három-négyezer ember volt jelen a gyűlésen, a mennyi csak befért a nagyterembe, a mellékhelyiségekbe és a karzatokra. Jobbára a főváros népe szolgáltatta a közönséget, melynek soraiban igen sokan voltak nők is, de a vidékről is igen sokan voltak jelen, különösen papok. A katolikus körök és egyesületek tagjai testületileg, zászlók alatt vonultak föl a Vigadóban. A Vigadó nagytermében az emelvényen ott voltak a népszövetség elnökei: Rakovszky István, Prohászka Ottokár székesfejérvári püspök és Zboray Miklós képviselő. Megjelent a gyűlésen Dessewffy Aurél gróf, a főrendiház elnöke is, nejével, de nem az emelvényen, hanem a közönség soraiban helyezkedett el.

A gyűlés a Himnusz eléneklésével kezdődött. A megnyitó beszédet a szövetség elnöke, Rakovszky István mondta.

Az üdvözlő iratok fölolvása következett. Vasary Kolos hercegprimás elvállalta a díszgyűlés védőségét, de mint levelében írja, ezt *abban a reményben teszi*, hogy a szövetség az *alapszabályok szerint* csak a katolikus hitélet érdekeit fogja előmozdítani.

Samassa érsek nem válaszolt arra a levélre, melyben a védőségre fölkerített; ellenben elvállalta a védőséget több katolikus egyházmegye főpásztora.

Zboray Miklós képviselő mondta a záróbeszédet. A katolikus alapon szervezett néppártnak tagjai, úgy mond, nem azért jöttek el a gyűlésre, mintha ebből politikát akarnának csinálni, hanem részt akarnak venni a szövetség társadalmi munkájában. A néppártnak nem lehet megtiltani, hogy a szövetség társadalmi munkájában ne merjen részt venni csak azért, mert ez a párt a keresztény elvet és a katolicizmust a politikába is beleviszi.

A gyűlés után, mely a pápai himnusz eléneklésével ért véget, a közönség nagyrésze a Kossuth Lajos-utcába ment, ahol vagy negyedóra hosszágú sétált, hogy tünetsen a főváros szervezett katolikusainak a főváros közéletében való mai, legelső megjelenésével.

Mi hír a külföldön?

A németországi tüntetések.

Németország különböző helyein a császár születésnapjának előestéjén tüntetéseket rendeztek a választói jog érdekében. Mialatt Solingenben a polgárság a

városházán a császár születésnapját ünnepelte, az utcán ezerszámra gyülekeztek a szociáldemokraták, akik be akartak hatolni az ünneplőkhöz. Rendőrök jöttek és útját állták a tömegnek és miután fegyverrel szétkergették, az utcát elzárták. A városháza környékét a késő éjjeli órákig nagyszámú rendőr őrizte. Elzászban és Lotharingiában a szociáldemokraták minden nagyobb városban tüntettek.

Portugáliai forradalom.

Portugáliában ismét nagy összeesküvést fedeztek fel. Joao Franco miniszterelnök házat katonák őrzik, mert az a hír terjedt el, hogy merényletet akarnak ellene elkövetni. A rendőrség tanácsára Franco minden éjjel más házban alszik. Egy kereskedőnek a házában nagyszámú revolvért találtak. Arra a hírre, hogy a radikálisok január 31-én, az oportói felkelés évfordulóján, ismét felkelést akarnak támasztani, a hatóságok megkettőztették az óvintézkedéseket. Ezek az intézkedések, bárha azt állítják, hogy a köztársaságiak a hadseregben csak kevés támogatásra lelnek, a kaszárnyákra is kiterjednek. A diktátor elterjesztette azt a hírt, hogy az esetben, ha forradalom törne ki, Spanyolország 40.000 emberrel be fog vonulni és a forradalmat Anglia beleegyezésével leveri. Háromszáz köztársaságit letartóztattak. Sok képviselő lakását rendőri őrizet alatt tartják. Lisszabon utcáit a városi gárda őrzi. Azoktól a csapatoktól, amelyek forradalmi szellemmel vannak eltelve, elvették a lőszerket és csak a diktátor iránt feltétlen hű csapatokat hagyták meg a lőszer birtokában. Két ezredet teljesen lefegyvereztek, mert annak a gyanújába kerültek, hogy a királyt el akarják fogni.

Orosz dolgok.

Krasnoufimszkben Swiridow törvényszéki elnököt szobájában meggyilkolták. Érdekes körülmény, hogy a gyilkos, kit Ragusiunikownak hívnak, bátyja annak a Ragusiunikow diákkisasszonynak, aki nemrég az országos fegyházak főfelügyelőjét, Maximowszkyt megölte. A meggyilkolt Swiridow kiváló jogász volt és tagja volt a szibériai kormányzó bizottságnak is. A letartóztatott gyilkos tettének oka felől minden felvilágosítást megtagad. — Az orosz szent szinódus — Petrov Grigori lelkész, a második дума volt tagját, megfosztotta papi méltóságától. A szinódus határozatát azzal okolta meg, hogy Petrov gyalázta az egyházat, folytonosan gunyolta a mostani alkotmányrendszert és megszegte azt az ígéretét, hogy nem ír többé semmiféle politikai vagy egyházi brosurát. Nemrég jelent meg Petrovnak egy füzet, a melyben igen élesen támadja a kormányt és az egyházat.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A „Hangya“ működésének tíz évi eredménye.

A számokat a magyar ember nem igen szereti, pedig nála ékesszólóbban és igazabban senki ezen a világon nem beszél. Ezeket nem lehet csürni-csavarni, ezek megmondják a valót és rajtuk semmi érvelés nem segít, de nem is ronthat. A Hangya és szöveteinek a fejlődéséről ezen a helyen olyan képét fogjuk adni, mely azokon a számadásokon alapul, melyeket az évi jelentések szolgáltatnak.

A Hangya az alakulás évének, 1898-nak június havában kezdte meg tevékenységét. Szerény alapokon indult meg a munka, mit igazol az is, hogy az első hónap forgalma mindössze 45404 koronát tett ki. A következő két hónap forgalma még szerényebb volt. Szeptember hónapban azonban meglehetősen ugrás található. Ezt követte novemberben egy még nagyobb ugrás. És azután az emelkedés rendszeressé, folytatlagossá vált.

Az első év hét hónapjának a forgalma 49.457.02 korona volt.

A következő 1899-ik esztendő első hónapjában már 19.049.72 korona volt a forgalma. Ez azután kisebb-nagyobb és némiképpen még rendszertelen szökkenésekkel a havi forgalom december hónapra 77.635.56 koronára nőtt meg. A második év forgalma már 462.838.52 koronát tett ki.

A harmadik, az 1906-ik esztendő első hónapja 61.856.82 koronával kezdődött és december hó forgalma már 185.934.60 ezer korona volt. Ez esztendőben a Hangya már 1.225.440.79 korona értékű árut közvetített.

A negyedik esztendő januárja 111.984.06 korona forgalommal kezdődik. Az év utolsó hónapjában pedig 235.777.33 korona volt a forgalom. Egész esztendőn keresztül 2.037.858.02 korona.

Az ötödik esztendő a rendes fejlődés menetét mutatja. Kezdődött 156.095.67 korona havi forgalommal és befejeződött 301.429.81 koronával. Egész esztendőn át a Hangya 2.908.077.85 korona értékű árut küldött a szövetezeteknek.

A következő esztendők és így az 1903-as is a még rohamosabb fejlődés képét mutatják. 1903 januárban 230.653.62 korona volt a „Hangya“ forgalma, december hóban pedig 597.687.49 korona. Tehát ez év december hónapjában már magában nagyobb volt a forgalom, mint a működés második esztendejének 12 hónapjában. A hatodik esztendő forgalma már 4.703.196.20 koronát tett ki.

A hetedik esztendő fejlődése szintén nem hagy

kívánni valót maga után. Január forgalma volt 384.202.74 korona, decemberé 642.697.34 korona. Egész évben lebonyolított áruk értéke 6.721.733 korona hatalmas összeg.

A nyolcadik, 1905-ös esztendő kezdő hónapja 499.288.53 korona, végső hónapja 887.594.16 korona forgalmat tüntet fel. Egész évben szállított áruk értéke 7.609.755.35 korona volt.

Az 1906-dik esztendő szintén meghozta a maga gyümölcseit. Január hava 580.496.28 koronával kezdődött és decemberben a havi forgalom már 1 millió 163.230.06 korona volt. Ezen esztendő forgalma 9 millió 605.993.07 korona volt.

A tizedik esztendő forgalma talán a legérdekesebb. Egy esztendőben nincs ehhez fogható emelkedés. Persze a szövetezetek száma, a vásárló tagok száma egyre hatalmasabb arányokban nő. Ha végigtekintünk a Hangya kötelékében működő szövetezetek évenként

A „Hangya“ első otthona.

való erőgyarodásán, őszinte öröm és lelkesedés kell, hogy elfogjon bennünket annak a láttára, hogy ime a magyar ember nemcsak bebizonyította, hogy jó kereskedő is válik belőle, de azt is, hogy helyes eszmék gyakorlati kivitelében buzgólkodni hajlandó. A tizedik esztendő január havának forgalma 786.941.14 korona volt, december haváé 1 millió 375.415.12 korona. És amire az alakulásnál senki se mert volna gondolni, a tizedik esztendőben a Hangya által lebonyolított áruk értéke 12 millió 584 ezer 852 korona és 12 fillért tett ki. Tehát nem sok híja, hogy a milliók, az esztendő hónapjainak a számát is meghaladják.

A kötelék szövetezeteinek fejlődéséről 1900-ban készült első ízben részletesebb kimutatás. Ekkor 153 szövetezet tartozott a „Hangyá“-hoz. 1901 végén 232, 1902 végén 284, 1903 végén 471, 1904 végén 561, 1905 végén 659, 1906 végén 804, 1907 végén 900-nál több.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ••• Égetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

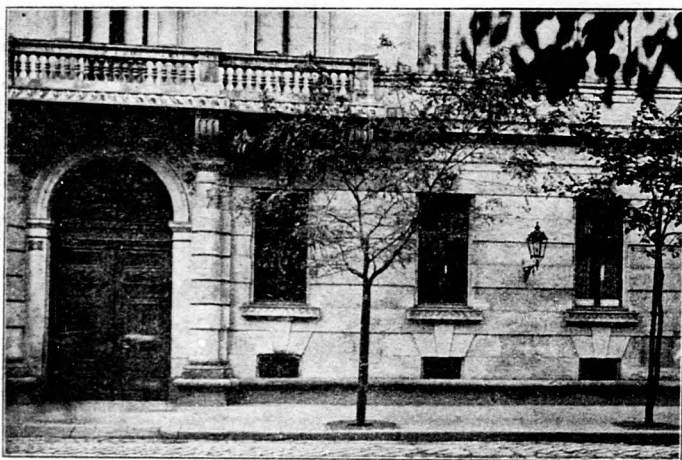
A szövetezet tagjai kedvezményben részesülnek. ••• Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

A kötelékben levő szövetkezetek tagjainak a száma 1900-ban még csak 22.533 volt. A következő évben mintegy 8000 az emelkedés. 1902-ben kerek számban 12 ezerrel, 1903-ban 18 ezerrel, 1904-ben majdnem 24 ezerrel, 1905-ben 12 ezerrel szaporodott. 1906-ban a 804 szövetkezet tagjainak száma 110 ezer 420 volt. A múlt évi adatok még nem ismertek, de mintegy 30—40 ezer tag emelkedés fog mutatkozni.

Ehhez arányított az üzletrészek számának emelkedése is. A szövetkezetek alaptőkéje 1900-ban 727.972 korona volt. Ez folytonos emelkedéssel 1905 végére már 2 millió 429.197 koronára nőtt meg. Ugyanezen idő alatt a szövetkezetek árúkészlete 942.140 koronáról 4 millió 254.931 koronára emelkedett. Árúforgalmuk pedig 2,801.226 koronáról 17,593.506 koronára szökött fel.

Az utolsó két esztendő fejlődését ezek a számadatok mutatják. A szövetkezetek alaptőkéje 1906-ban volt 2 millió 821,954 korona. Árúforgalmuk 21 millió 439.429

Az Úllői-uti hivatal.

korona. A szövetkezetek múlt évi forgalma eddigi számítás szerint meghaladja a 25 millió koronát. Az itt közölt számadatok igazolják, hogy a Hangya és szövetkezeteinek fejlődése biztos alapokon áll és azokat megrendíteni semmi ellenséges hatalom nem fogja. Cs.

Az új betegségélyző törvény és a szövetkezetek.

A biztosítási kötelezettséget azonban egy feltételhez köti a törvény, ahhoz, hogy az illető alkalmazottak oly fizetéssel vagy bérrel legyenek alkalmazva, mely évenként 2400 koronánál, illetve naponként 8 koronánál nem több. Eszerint a nagyobb bérrel vagy fizetéssel alkalmazottakat nem kell biztosítani, csak hogy ilyen nagyfizetésű alkalmazott a szövetkezeteknél nem igen akad.

Az előadottakból tehát érthető, hogy a szövetkezetek alkalmazottai mind fizetésüknél, mind pedig alkalmaztatásuknál fogva biztosításra kötelezvék.

Lássuk most már a kivételeket.

Az új munkásbiztosítási törvény 10. §-a értelmében az állami, törvényhatósági, községi és közalapítványi vállalatoknál vagy hivatalokban, ideértve az állami vasutakat, postát, táviradót, távbeszélőt és gyárakat is, továbbá a közintézeteknél, tehát a szövetkezeteknél is, úgyszintén a nyilvános forgalmú vasúti és gőzhajózási vállalatoknál alkalmazottak nem esnek a betegség esetére való biztosítás hatálya alá, ha az ezeknél érvényben álló szolgálati rendtartások szerint betegség esetében

illetményeik részükre a betegség kezdetétől számítva legalább húsz héten át kijárnak.

Ezt a szakaszt a szövetkezetekre való tekintettel két szempontból kell megvilágítani. Az egyik az, hogy a szövetkezeteknek nincsen és nem is lehetnek olyan szolgálati rendtartásaik, melyek szerint betegség esetében illetményeik, tehát nyugdíjuk is részükre a betegség kezdetétől számítva legalább 20 héten át, vagyis 5 hónapig kijárnának. Ez alapon a szövetkezetek alkalmazottai kivételre számot nem igen tarthatnak; betegség esetére tehát biztosítandók.

De nem kell a szövetkezeteknek oly alkalmazottaikat biztosítaniok, akik állami, törvényhatósági, községi vagy vasúti hivatalnokok vagy tanítók, mert mindezeknek illetményeik és nyugdíjaik ezen állásuk után betegség esetén húsz hétnél tovább is kijárnak; s egyáltalán minden oly szövetkezeti alkalmazottat, aki másféle állása után már egyszer biztosítva van, szövetkezeti hivatala és alkalmazása következtében nem kell biztosítani, mert mindenki csak egyszer, egy állása és alkalmaztatása után biztosítandó, a mellékfoglalkozás után történő felhívás vagy hatósági feljelentés folytán a főfoglalkozás alapján való biztosításra kell hivatkozni és ezzel kell védekezni.

Mindezekből látható, hogy a szövetkezetek tisztviselői, főleg pedig könyvelői, ha községi vagy tanítói hivatalnoki kategóriába tartoznak, nem esnek biztosítás alá. De nem esik biztosítás alá a fentiek szerint az oly szövetkezeti alkalmazott sem, aki más alkalmazása és foglalkozása után már biztosítva van.

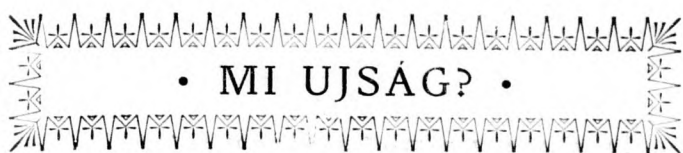
Minden más esetben, ha a szövetkezeti alkalmazás mellékfoglalkozás is, a szövetkezeti alkalmazott biztosítandó, mert az új törvény világosan elrendeli, hogy az ideiglenesen, kiegészítőképpen vagy átmenetelig alkalmazott egyének is biztosítandók; különben a szövetkezeti alkalmazottak betegsége esetében súlyos kártérítés és büntetés esete is állhat elő a szövetkezetekre nézve.

Megállapítván ekként, hogy a szövetkezeti tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat betegség esetére biztosítani kell, ki kell emelnünk, hogy a szövetkezetek kötelesek a náluk alkalmazott biztosításra kötelezett egyéneket a hivatalba lépéstől számított 8 nap alatt a kerületi munkásbiztosító pénztárnál, illetve egyelőre a mostani kerületi betegségélyző pénztárnál bejelenteni, illetve a hivatalból való kilépéstől számított 8 nap alatt kijelenteni. A kerületi munkásbiztosító pénztár, illetve a mostani kerületi pénztár a bejelentésről és kijelentésről a szövetkezetnek elismervényt ad. A biztosított szövetkezeti alkalmazottak, mint pénztári tagok tagsági, igazolvánnyal láttatnak el.

(Folyt. köv.)

Szövetkezeti házinyulértékesítés. A házinyul-tenyésztés egy idő óta rohamos lépésekkel halad előre. Az ország minden vidékén újabb és újabb hivei akadnak e mindenütt könnyen űzhető tenyésztési ágazatnak. Jövedelmezőségre azonban a tenyésztők csak abban az esetben számíthatnak, ha termékeiken egész éven át, minden időszakban túlradhatnak. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.) házinyul-tenyésztési akcióját országosan szervezve, módot és alkalmat nyújt arra, hogy a tenyésztők házinyulaikat (akár fajállatok, akár piaci értékesítésre való keresztezések, vagy a tenyésztésből kiselejtett állatok) bármikor minden mennyiségben értékesíthessék. Felhívjuk tehát a tenyésztőket, hogy eladásra kerülő nyulaikat — érdekükben — fenti szövetkezetnél bejelentésük.

• MI UJSÁG? •

Gyászír. Hegedüs Jánosné szül. Lejtényi Vilma jan. 23-án 64 éves korában Budapesten elhunyt. A megboldogult uriaszony elhunytá váratlanul következett be és mélyen sújtotta családját, rokonait és számos ismerősét, akik nagyszámmal vettek részt a megboldogult úrnő végső tisztességén. Hegedüs Jánosné elhunytá bennünket is közelebbről érintett, benne Szilassy Zoltán orsz. képviselő, lapunk felelős szerkesztőjének neje édesanyját siratja. — Domahidy Sándor, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület elnöke január hó 28-án 68 éves korában elhunyt. A megboldogult tevékeny részt vett a szatmármegyei közéletben és a gazdasági életben is előharcosa volt a közérdeknek.

Rudolf királyi emléke. Csütörtökön, január 30-án lesz tizenkilenc esztendeje annak, hogy Rudolf trónörökös Mayerlingben tragikus körülmények között meghalt. A bécsi Burg kápolnájában az évforduló napján reggel nyolc órától déli tizenkettőig csendes miséket olvasnak. Schönbrunnban, az összes királyi várkastélyokban és a karmeliták mayerlingi kolostorában szintén lesznek istentiszteletek. A 19-ik gyalogezred tisztikara, amelynek a trónörökös tulajdonosa volt, koszorút helyez a kapucinus-sírboltban levő koporsóra.

Kisfaludy Károly szülőházát lebontják. Ama nagy szellemek között, akiket Győr vármegye adott a hazának, bizonyára a legnagyobbak egyike volt Kisfaludy Károly, akinek föllépésével új korszaka kezdődött az akkor még zsenge magyar irodalomnak. A költő Győr vármegye egyik legvirágzóbb községében. Téthen látta meg a napvilágot, 1788. február 6-án. Most az a hír érkezik e községből, hogy Kisfaludy Károly Tabán utcában levő szülőházát lebontják. A háznak és a teleknek mostani tulajdonosa, Etly Sándor gazdálkodó, a régi udvarához tartozó összes fekvőségeket parcelláztatta és így eladogatta. Az ingatlan ereklyét lebontja és köveiből, tégláiból gőzmalmot fog építtetni a téthgyömörői úton. A mostani ház tulajdonképpen már nem azonos azzal, amiben a nagy költő született. Mintegy 18 évvel ezelőtt ugyanazon helyen, ugyanazon kövekből átépítették már a roskadozó öreg épületet. Ezt a házat jelölte meg márványtáblával a téthi kaszinó 1895-ben ugyanakkor, mikor ércszobrot állítottak Kisfaludy Károlynak Győrött. A lebontandó ház falába illesztett márványtábláról ez idő szerint még nem történt intézkedés, de a téthi kaszinó bizonyára megőrzi az ereklyét s ha új ház épül ott, annak a falába ismét elhelyezi.

A ceglédi százasküldöttség ünnepe. Cegléd város polgársága minden évben kegyelettel ünnepli meg a turini zárándoklat évfordulóját. 1877-ben január 24-én ugyanis száz ceglédi polgár kereste föl Kossuth Lajost a Turin melletti Baracconban, hogy följánlják neki Cegléd város mandátumát. A százasküldöttség tagjai közül már csak 37-en vannak életben, de azért

az ünnepély érdekességéből mitsem fog veszíteni. Az évforduló napján 9 órakor istentisztelet volt az ev. ref. templomban, 10 órakor a százasküldöttség közgyűlése; 11 órakor ünnepély, melyen az ünnepi beszédet Takács József ev. ref. lelkész tartotta.

A Kanadába való kivándorlás megtiltása. A belügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben a Kanadába való kivándorlást Magyarországon megtiltja, minthogy a kanadai kormány megtiltotta az odavaló bevándorlást. Az amerikai rossz viszonyok közt Kanada volt a kivándorlók utolsó menedéke s most ez is megszűnt, nyilván az ottani tarthatatlan állapotok miatt. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendelete, a melyet valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez intézett, a következő: A montreáli cs. és kir. főkonzul távirati uton jelenti, hogy a kanadai kormány a bevándorlást újabb intézkedésig betiltotta. Értesítem, hogy a kanadai kormánynak ezen rendelkezésére a kivándorlásról szóló 1903. évi IV. törvénycikk 5. szakaszában megadott fölhatalmazás alapján a Kanadába való kivándorlást egyelőre megtiltom. Fölhívom, hogy jelen rendeletemet megfelelő módon a legszélesebb körben hozza tudomássá.

Földrengés. Máramarosmegye több helyén erős földrengés volt. Szolyván több másodpercig tartó erős lökést éreztek, a mely a lakosság körében nagy rémületet okozott. Sok asszony elájult, a házak inogtak és a falak megrepedeztek. Malmos községben a hivek éppen a templomban voltak, a mikor a földrengést érezték. Ijedségükben valamennyien földre borulva, könyörögtek a veszedelem elhárításáért. A szomszédos Bereg megyében Munkács és más helyeken szintén érezték a földrengést.

Aranyszájú Szent János ünnepe. Aranyszájú Szent János ezeröttszáz éves jubileumi ünnepe alkalmából Rómában Rampolla bíboros fényes segédlettel a Szent Péter-templomban misét mondott, amelyen a Romában időző érsekek, püspökök is résztvettek.

A fiumei térzene. Nagy botrány színhelye volt 1906 augusztus havában Fiume. Az angol Földközi-tenger hajórajá horgonyzott akkor a kikötőben s zenekara az Adamich-téren a magyarság tiszteletére tizenét adott. A karmester azonban rosszakaratú információ következtében kétszer is eljátszotta a Gotterhaltét, míg az „Isten áldd meg a magyart“ egyszer sem. Ebből azután nagy botrány kerekedett, a benszülött lakosság, mely szíve mélyéből gyűlöli a magyart, örömjongással nézte a magyarok boszankodását, akiket a szitkok záporával árasztott el. Exner Károly, valahonnan Ausztriából odaszakadt vendéglős, a fiumei Lloyd vendégfogadó tulajdonosa, túlharsogta valamennyit s torka szakadtából szidalmazta a magyar nemzetet. Korchmáros Nándor a „Fiumei Hirlap“ szerkesztője, lapjában szóvá tette a botrányt s két cikkben megírta, hogy a fiumei autonom-párt egy alkalmat sem mulaszt el, hogy Magyarország elleni gyűlölködését kimutassa. Felhívta egyúttal a magyar közönséget, hogy kerülje el Exner Károlynak, ennek a magyarifaló sváb csaposnak vendéglőjét. Mert ez a sült osztrák paraszt jobban tenné, ha piszkos konyhája és szennyes asztalterítőjével törődne. Exner Károly panaszára a fiumei törvényszék Korchmáros rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt kétszáznyolcvan korona pénzbüntetésre ítélte, ezt a büntetést azonban a budapesti királyi tábla hatvan koronára szállította le. Megokolásában kimondotta, hogy a vádlott

ama kitétele, hogy „sváb csapos örült magatartása“ indokolt volt, mert Exner gyalázta a magyarságot. Ezért Korchmárost a rágalmazás alól fel kellett menteni. A kuria most elutasította a vádlottnak a semmiségi panaszát.

A királysértő szociálista titkár. A múlt évben egy aradi munkásgyűlésen Klopstein Ernő szociálista párttitkár heves beszédet mondott. A helyi lapokban a gyűlésről olyan tudósítás jelent meg, hogy a szónok királygyilkosságra bujtogatott. A tudósítás belekerült a bécsi lapokba is, amire a kabinetiroda fölvilágosítást kért a dologról. Megállapították, hogy a lapoknak Bedő Árpád dr. aradi községi bíró adta a tudósítást. A legfurcsább az volt a dologban, hogy Klopstein ellen nem indítottak eljárást. Bedőt felfüggesztették állásától s pörbe fogták hivatalos titok megsértése miatt. Az aradi törvényszék azonban fölmentette azzal megokolással, hogy Bedő az állam érdekében cselekedett, amikor közlése által alkalmat adott a királysértés megtorlására. A nagyváradi királyi tábla, mint tudósítónk jelenti, megerősítette az első bíróság fölmentő ítéletét. A főügyész is megnyugodott az ítéletben.

Verekedés a horvát himnusz miatt. Zágrábból sürgönyzik, hogy egy ottani étteremben, ahol minden este cigánybanda szokott játszani, kedden verekedés támadt a horvát himnusz miatt. A cigányok a horvátok kívánságára a horvát himnuszt játszották, amelyet a horvátok állva hallgattak, de az étteremben levő magyarok nem álltak fel. Ebből összekoccanás, majd verekedés támadt, mely azzal végződött, hogy az okosabb engedett: vagyis, hogy a magyarok otthagyták a nagy horvát nemzet fiait világraszóló tüntetésük színhelyén.

Elhunyt képviselő. Csiktusnádi Betegh Imre, a deési kerület függetlenségi párti képviselője ma meghalt Budapesten, hosszabb szenvedés után, egyik fővárosi szanatóriumban. Betegh Imre 1825 március 21-én Feleőr szolnokdobokamegyei községben született s Kolozsvárott végezte középiskoláit és később Nagyváradon bírói államvizsgálatot tett. A mikor édes atyja néhai Betegh Kelemen Deák-párti képviselő meghalt, ő vette át a családi birtok kezelését. Szolnok-Dobokamegye közelében kora ifjúsága óta jelentékeny részt vett. Apponyi Albert grófnak már a nemzeti párt idején rendületlen híve volt. Követte Apponyit a szabad- elvű pártba is, a mikor pedig Tisza kormányra lépése után Apponyi kilépett a Lloyd-klubból és a függetlenségi párthoz csatlakozott, Betegh Imre oda is követte. Kiváló szerepe volt Szolnok-Doboka vármegye társadalmi életében is. A megyei gazdaszövetségnek alapításától fogva tagja volt és mintagazdasága híres egész Szolnok-Dobokában. A nagy nemzeti harc idején szervezte a megyei ellenzékot, a melynek elnöke volt. Az 1906. évi általános választásokon a deési kerület függetlenségi programmal egyhangulag képviselővé választotta. A kérvényi bizottság tagja volt.

Vizbefult orvos. Klágenfurtból jelentik: A wörthi tavon tegnap nagy szerencsétlenség történt. Bár a hatóságok és a sajtó ismételtlen figyelmeztették a közönséget, hogy a tavon ne korcsolyázzanak, mert a jég nem elég erős, tegnap mégis sokan merészkedtek a jégre. A korcsolyázók egyike, Hock János dr. villaki orvos alatt, Krampendorf közelében leszakadt a jég és a vízbe fuladt. Hock János dr. Willakból vonaton utazott Krampendorfba s onnan a tó simára fagyott jégén

akarta megtenni az utat Klágenfurtba. De a jég már a krampendorfi uszóház mellett szakadt be s az orvos oda-veszett.

A Habsburgok sírboltját kibővítik. Bécsi udvari körökben komolyan foglalkoznak a Habsburgok családi sírboltjának kibővítésével. A sírboltot a tizenhetedik század elején II. Mátyás király és neje alapították, azóta ismételtlen kibővítették. I. Lipót idejében pedig kápolnát is rendeztek be ott. II. Mátyástól kezdve II. Ferdinánd kivételével, akit Grácban temettek el, az összes Habsburgházbeli királyok itt alusznak örök álmukat. Mária Terézia királynő Moll szobrászszal készíttetett egy pompás síremléket, mely utóbb azután Mária Teréziának és férjének, I. Ferenc császárnak, örök nyugvóhelyét képezte.

Elhunyt Matuzsálemek. Ritka nagy életkorú emberek halálát jelentjük. Az egyik Glanz Mór zsidó templomszolga, aki Pakson száznegy éves korában meghalt. Ő maga száznegy évesnek vallotta magát, azonban azt hiszik, hogy idősebb lehetett, mert a község legöregebb emberei is úgy emlékeznek, hogy Glanz Mór az ő fiatal korukban már aggastyán volt. A másik Matuzsálem halálát Máramarosszigetről jelentik: Bródy Sándor gazdálkodó százegy éves korában meghalt a közeli Tiszakarácsonyfalván. Az elhunyt végigküzdötte a szabadságharcot és Petőfivel is szolgált egy táborban. Utolsó napjáig életvidám volt. Fiánál, Bródy Jánosnál, ki atyjával együtt harcolt a szabadságharcban, élte le utolsó napjait.

Amerikában halálra kínozott magyar. A Long Islandon levő állami tébolyda ellen, mint Newyorkból jelentik, súlyos vádakot emelt egy Pogány nevű, magyar származású brooklyni polgár néhány rokona. Pogányt, akinek meghibbant az elméje, nemrég a tébolydába adták, ahol két hét előtt meghalt. Amikor a holttestet a lakására szállították, a családtagok észrevették, hogy a holttest borzalmasan el van torzítva. Jobb karja ki volt törve, jobb hüvelykujját kicsavarták, balszeme kifutott, az egyik lábát pedig egészen kicsavarták a helyéből. Ezek a jelek világosan arra vallanak, hogy Pogányt kínozták a tébolydában. A család az ügyet tudomására hozta az ügyességnak, amely nyomozást indított.

Halálragázott munkások. Bukarestből jelentik lapunknak: Kichli moldvai állomáson egy személyvonat halálragázott egy munkást; az elgázolt munkás társai mintegy harmincan, a gőzmozdony elé álltak és a mozdonyvezetőre lőttek. A mozdonyvezető kényes helyzetében teljes gőzzel elindította vonatát s nekiment a munkásoknak, akik közül tizet halálragázott.

Felrobbant dinamit. Pozsonyból jelentik, hogy Mittelmann és Társa dévényújfalusi mésziparvállalat egyik munkása a takaréktűzhelyen dinamitot akart száritani; a dinamit felrobbant és két munkást megölt, a harmadikat pedig haldokolva vitték a pozsonyi kórházba.

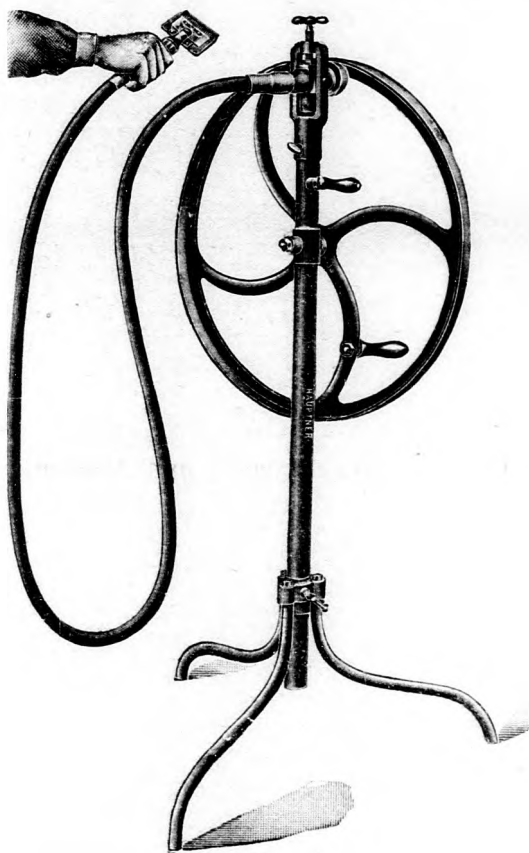

GAZDASÁGI DOLGOK

A lovak és szarvasmarhák nyírása és tisztításáról.

Az a jótékony befolyás, amit a lovak nyírása és tisztítása az állat szervezetére gyakorol, már régebbi idő óta ismeretes. Hatása alapszik azon az elevebb tevékenységre ösztönző ingeren, amit a nyírás, valamint a tisztítás a bőrön előidéz.

A nyírógépek körülbelül 20 év óta ismeretesek s jelenleg igen elvannak terjedve. Azóta folytonosan iparkodtak a gép munkaképességét fokozni s ebben az

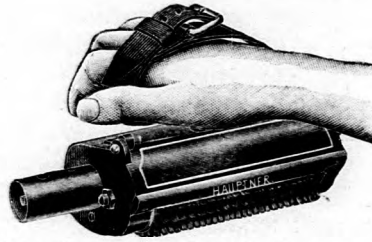
Hauptner H. nyírógépe.

évben is lehetett látni a németországi mezőgazdasági szövetség düsseldorfi vándorkiállításán egy legújabb, javított modellű nyírógépet az ismert Hauptner H. berlini cég gyárából, aki e téren egyedülálló. (Magyarországi vezérképviselője Geittner és Rausch cégnél Budapest, VI., Andrassy-út 8.)

Különösen két szempont volt, amire Hauptner gépei javításánál a főszólyt fektette: először a gyorsaság és főkéletes munka, másodsor a gép zajtalan működése. A régebbi gépeken lévő fogaskerékszerkezetek oly nagy zajt csináltak, hogy az állat attól megijedt, miáltal a munkát megnehezítették s jóformán veszélyessé tették. Ezért is minden fogaskerékkel bíró gép használhatatlannak bizonyult. A Hauptner-féle új gép dörzshajtásra van berendezve, ami tényleg teljesen zajtalanul működik.

A mellékelt ábrázolt tisztítógépet szintén a berlini Hauptner H. cég gyártja. Szerkezetének főelőnye a lehúzókészülék, amely a tartályban van elhelyezve s amely a kefék felvett szőr stb.-től rögtön megtisztítja,

továbbá a porfelfogókészülék. A por és minden piszok a tartályban gyülemlik fel, ahonnan időről-időre kiöntetik. A tisztítógép, épp úgy mint a nyírógép, egy hajlé-

Hauptner H. állattisztító-gépe zárva.

kony rúgótengely által hajtatik s a nyírófésük helyébe a nyírógépre egész egyszerűen alkalmazható. Nagyobb üzemnél ajánlatos egy külön tisztítógépet felállítani s azt elektromotorral hajtani. Ily módon lehetséges nagy

Hauptner H. állattisztító-gépe nyitva.

állatállományt csekély fáradsággal rendszeren megtisztítani. Az a befolyás, amit a rendszeres tisztítás nemcsak a lóra és igásökrökre, hanem a fejőstehenekre is gyakorol, szintén meglepő. Az állatnak nagyobb az étvágya, jobban néz ki s tejelőképessége figyelemre méltóan növekszik.

A gyenge őszi vetések feljavítása.

Gyenge őszi vetés minden évben van, a különbség csak az, hogy egyszer több, máskor kevesebb, de annyi, mint az idén, csak nagyon régen vagy még egyáltalán nem volt.

A gyenge vetés, ha csak különösen kedvező időjárás nem következik be, ritka marad, az ilyen vetés között pedig elszaporodik a gyom, aminek nemcsak az a következménye, hogy kevés búza terem, hanem hogy az elszaporodott és aratáskor a tarlóra hullott gyommag évekig érezteti hátrányos hatását.

A gazdának oda kell tehát törekednie, hogy az őszi vetéseket erőteljes fejlődésnek indítsa, a megbokrosodást előmozdítsa. Aki sovány, kiélt talajba vetette az őszi, az e tekintetben nem tehet semmit. Aki azonban oly földbe vetette a búzát vagy rozsot, amelyen normális viszonyok között hibátlan lett volna a vetés, az sokat segíthet vetésein, ha azokat kora tavasszal megfogasoltatja és chilisalétrommal felültrágyázza.

Az Alföldön a fogasolásnak nincs oly jelentősége, mint egyebütt, mert fogasolásra csak a nagyon összetömődő, vagy erősen megkérgesedő talajok szorulnak. Az alföldi humózus búzatalajok, melyek télen át akárhányszor egészen hamuszerűvé lesznek, inkább a hengert igénylik és nem a fogast. A kötöttebb anyag- és a nehezebb vályogtalajokba vetett búza kívánja leginkább a fogast és ha az ilyen talajokat kora tavasszal megfogasoltatjuk, de nem úgy, hogy a fogas csak végigtáncoljon a vetés felületén, hanem hogy a felső réteget alaposan megporhanyítsa, az eredmény mihamarább jelentkezni fog a vetés erőteljesebb fejlődésében.

A fogasolást mindig akkor kell végeztetni, midőn a talaj szikkadt állapotban van. A még nagyon nedves, vagy felületein már egészen megszáradt vetés fogasolásával nem hasznos, hanem kárt teszünk. Az ősziak közül rendszerint csak a búzát szokás meghengerezni, a rozs tavasszal már annyira elbokrosodott szokott lenni, hogy a fogas több kárt, mint hasznos csinál. Az idén azonban lesz akárhány rozsvetés, amely visszamaradt, nincs kellően megbokrosodva. Az ily rozsvetések megfogasolása — feltéve természetesen, hogy a talaj összetömődött — akárhányszor helyrehozza a késői vetés, rossz időjárás miatt visszamaradt rozsot.

A gyenge vetések feljavításának egy másik módja a felültrágyázás chilisalétrommal. Amint a fogasolás nem használ mindenütt, éppen úgy a salétromozás se fog mindenütt kedvező eredményt szolgáltatni, miután pedig a salétrom drága trágya, szükséges, hogy a gazda tisztában legyen azzal, vajjon az ő viszonyai között várható-e eredmény a salétromtól.

A gyenge vetések felültrágyázásának nem az a célja, hogy a talajban hiányzó nitrogént a növény egész életére megadja, hanem hogy a vetést lábraállítsa. A gyenge vetésnek a gyökérzete is gyenge, minek következtében csak gyengén táplálja a növényt, mert csak kevés tápanyagot tud a talajból felvenni, ennek a fejlődése lassú, bokrosodása gyér leend. Ha az ilyen gyenge gyökérzetű növényt megsalétromozzuk, akkor a gyenge gyökérzet dacára bővebben táplálkozhatik a növény, erőteljesebben fejlesztheti szerveit s így a gyökérzetét is. Az erőteljesebbé vált gyökérzet már most elegendő táplálékot tud felszívni a talaj tápanyagkészletéből és erőteljesen táplálhatja a növényt. A felültrágyázásnak tehát a tulajdonképeni célja az, hogy lehetővé tegyük a gyökérzetnek, miszerint a talajból erőteljesebben táplálkozzék, mint azt különben tehetné. Nagyon természetes, hogy ez csak akkor lehetséges, ha a talaj a megerősödött gyökérzet által felvehető tápanyagban nem szűkölködik. Sovány talajon a felültrágyázással csak kárt csinálunk. Amíg az elszórt salétromból táplálkozhatik a növény, erőteljesebben növekszik, mert annyi egyéb tápanyag, amennyi a zenge növénynek kell, a soványabb talajokban is van. Ha azonban a chilisalétromban adott nitrogén és a talajban levő, könnyen felvehető tápanyag elfogy, akkor az erőteljes fejlődésnek induló növényzet fejlődésében megáll, visszaesik, a salétromozás nem használt, hanem inkább ártott. Ezt a körülményt sohasem szabadna figyelmen kívül hagyni, mert ekkor nem lenne annyiszor eredménytelen a felültrágyázás.

Tekintettel azon körülményre, hogy az idén igen sok nagyon gyenge vetés van, ezekre legcélszerűbb lesz a chilisalétromot, amint a fagy kienged és a talaj annyira megszikkadt, hogy rajta járni lehet, azonnal elhinteni. Kat. holdankint 50 kg. chilisalétrom lesz a megfelelő mennyiség. Szabályul tekintendő, hogy ahol a vetést megfogasolják, a salétromot mindig a fogasolás előtt kell elhinteni, mert a chilisalétrom elkérgesíti a talajt s e kérget a fogas eltünteti. *Cserháti Sándor.*

A háziipar fejlesztése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsmegyei szakosztálya Dózsa Endre elnöklété alatt ülést tartott oly célból, hogy a szakosztály működési tervét megállapítsa. E szerint Kolozs megye 2-3 községében a már tanfolyamot végzett kisgazdákból fafaragó-társulatokat, Nagy-Petriben varrottasértékesítő-szövetkezetet alakítanak. A szakosztály célja több háziipari tanfolyam szervezése, továbbá nemes fűztelepek létesítése is, amelylyel a szakosztály a Kolozs megyében már fellendült kosárfonóipart kívánja jövőben is elősegíteni.

A szív ellen.

Ott állottak az udvaron, a sárguló levelű eperfa alatt. Az apa, meg a fia. Csucsi Balogh Mihály beteges, ványadt öreg ember, akibe csak hálmi jár már a lélek, — Pista, a legény, erős, vállas, szép gyerek. Most készül Amerikába. Fehér zacskóba varrt retyemutyáját a hátára vette már és indulni akar.

— Hát elmégysz, fiam?

A „Hangya“ a Baross-utczában.

— El én, éd'sapám!

— De mért kell neked olyan istentelen messzire menned kenyeret keresni? Azt mondd meg nekem. Hát itt nem találsz dolgot? Én, meg a többi meg tudunk itt öregedni tisztességes, becsületes munkában. Aki dolgozik, az nem éhezik most sem. Hiába mondjátok, hogy másként volt régen, a mi időnkben. Igen, másként volt. Mert más emberek voltak. Akik szerették megfogni a dolog végét és nem akartak könnyen-élők lenni, mint a mai fiatalok.

— Nem úgy van az, ahogy kend mondja, éd'sapám. Engedjen meg, hogy ellenire szólok. Odakint is kell majd dolgozni, tán még többet, mint itthon, de legalább megadják a munka árát becsületesen. Itthon évekig várhatok, míg egy kis pénzt félre tudok tenni; odakinn meg egy esztendő alatt gazdag ember leszek. Így mondta egy ur, az pedig nem szokott hazudni, mert a lelkiüdvösségére is esküdözött az igazza mellett.

— Fiam, az olyan ur nem ur. Az még kutyának se jó. Öreg ember vagyok és tapasztalásból mondhatom, hogy ne higgyél te sohasem az olyan urnak, aki hívás nélkül tehozzád jön, hanem annak, amelyik hivat, amelyik parancsolni tud. Az az igazi ur, annak higgyél, a másfajta ur csak komédiás.

— Már én éd'sapám mégis megpróbálom. Ha kár, az én károm, ha haszon, a kend haszna is.

— Haszon, haszon... Nem érek én avval már, fiam, semmit. Nem leszek én már akkorára. Eddig csak lézengettem egy kicsit; szedtem-vettem a ház körül, mert jól esett, ha láttalak. De ha elmegy, mit csinálok én itt magamban?... Rám se néz senki, csak jó pénzért. A háztájt nem gondolja senki. Hiszen ha még szegény

kezét és ment be a házba, utána se nézett. Pista legény busan haladt ki az utcára... Fájt neki ez a bucsu... Jobban szerette volna, ha sirt volna az öreg... Ez a hirteleni hidegség bántotta nagyon. De azért ment. Nehéz volt a szive... Egyszer azonban mintha egyet gondolt volna, dacosan felvetette a fejét és kemény, gyorsított léptekkel sietett vissza-visszanéző bajtársai után...

Az öreg Balogh bement a „nagy ház“-ba. Még soha sem tűnt fel előtte az a lakás olyan szomorúnak... Még az anyjuk halálakor se. Bántotta az a nagy csend... Leült az asztalhoz és tenyerébe hajtotta a fejét. Gondolkozott... Maga se tudta, miről. Talán arról a rossz fiuról, aki idehagyta, vagy az anyjukról, vagy a saját nyomoruságáról?... Nagyon nehezen lélekezett...

A „Hangya“ új palotája.

anyád élne! Nem esne akkor olyan nehezen... De így, fiam, bizony... bizony... nagyon rosszul esik...

Az öreg Balognak elcsuklott a szava. Megtört testével nekitámaszkodott a léckerítésnek. Ingujjával törülgette könnyező szemeit. De fiára nem nézett volna rá a világért. Szégyelte tőle a könnyeket...

Pista legény megrendelvü nézte. Egy percre feltámadt benne az a gondolat, hogy nem megy el. Itt marad öreg apja mellett. De aztán mikor eszébe jutott, hogy a többiek mennyire csufolnák a lágyszívűségéért és odakinn talán meggazdagodnának: újra elfogta a régi láz és megerősítette.

— Éd'sapám — szólt csöndesen — ne vegye olyan nagyra ezt a dolgot. Hiszen nem a világ az az egy esztendő. Rendben hagyok mindent, van mit ennie-innia kendnek. Egy pár forintja is marad. Visszajövök én egy esztendő múlva... Isten áldja meg, éd'sapám!

— Isten áldjon meg!

Az öreg nem könnyezett most már. Megrázta a fia

Mintha mázsás kő lett volna a mellén. Szinte szédült bele. Szürke szemei üvegesen meredtek egy pontra... Nagyon szomorúakat gondolhatott...

Egyszerre megrezzent. Valaki jött. Kinyilik az ajtó és Pista legény áll meg előtte.

— Éd'sapám, visszajöttem, mer... mer... nagyon nehéz volt a szívem az úton!...

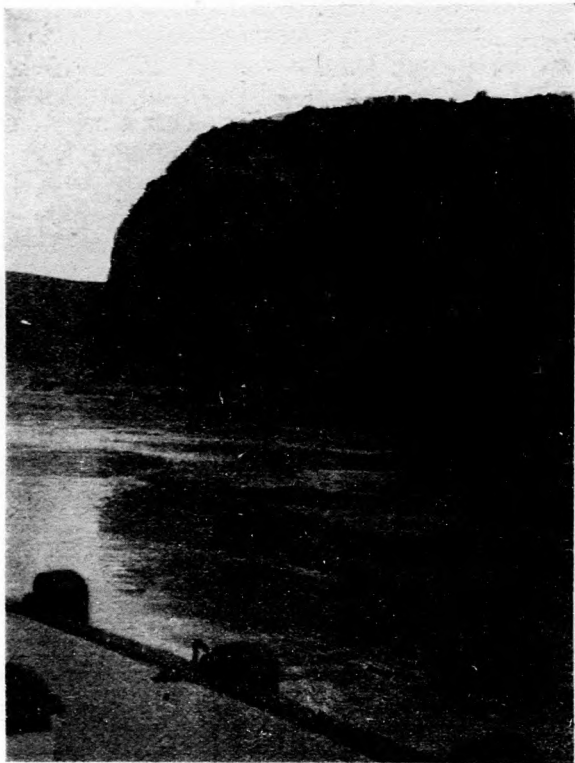
Az öreg Balogh ránézett... Az érzések egész vihara zudult végig a lelkén. Aztán lassan lecsillapodott. Felállott, egész testében kiegyenesedett és közömbös hangon mondá:

— Hát akkor holnap hozzáfoghatsz az ugarszántáshoz!...
Gulyás József.

Hogyan mulatnak a marokkóiak.

Mialatt a marokkói háború színterén véres drámák és szenzációs látványosságok játszódnak le nap-nap után, két író, Alphonse Séché és Jules Bertraut meg-

figyelték az ártatlan marokkói színművészetet is és most a párisi „Gaulois“ hasábjain számolnak be a berberek körében végzett tanulmányaikról. Ének, zene és tánc képezik két rablóhadjárat, vagy védelmi háború között

A Loreley szikla.

elterülő, rendszerint csak rövid tartamú békés időköz szórakozását. A zenéjük nem más, mint nagydob és cimbalom rémséges hangzavarja, amelyet fülhasító hangú kis rézflótákkal kísérnek. Ez a zene az európai embert valósággal a kétségbeesésbe kergeti. Az énekük is szerfölött egyszerű. Nagyonbbrészt a Koránból vett dalok, vagy régi, egyhangú moll-dallamú énekes legendák; versszakok, amelyek a kórusban végnélkül megisméltődnek. Ami a marokkóiak táncait illeti, azok bizony kivétel nélkül hastáncok. Otromba ének és zenegyakorlataiknál sokkal érdekesebbek a marokkóiak festői élőképei. Megkülönböztetnek pedig lóháton és gyalog előadott élőképeket. Az előbbieket már sok képen vannak megörökítve, míg az utóbbiakról keveset tudnak Európában.

Dús esti lakoma után, amelynél erősen fűszerezett hús játszsa a főszerepet, asszonyok, gyermekek, férfiak és vének, egyaránt, szóval az egész falu népe a falun kívül kikeresnek egy alkalmas helyet, egy nagy gyakorlóteret, melyen a harcoló felek szabadon és akadálytalanul mozoghatnak. Az asszonyok, a gyermekek, a dobosok és a furulyások két párhuzamos sorban lekuporodnak a földre. A sorok közepén tüzet gyujtanak. A fiatalok és a vén asszonyok improvizált berber dalokat énekelnek és a flóták s a dobok „zenei“ tételekkel szolgáltatják hozzá a kíséretet, amely még a holtakat is feltámasztaná. A hangszerek egyszerre elhallgatnak és a zenészek kezdik el az éneklést. Midőn az utolsó taktust is elbőgték, újból kezdenek flótázni és elkeseredetten, jobb ügy-

höz méltó buzgalommal verni a kifeszített számárbórt. Eközben a harcosok elhelyezkednek a harci játékhoz. Mindenekelőtt nagy kört alakítanak, majd a kör két ellentétes pontjáról kiválik 20—20 ember és egymás ellen vonulnak. A kör közepén találkoznak. Ekkor egy hang így kiált fel:

— Aüith ith id! (Tüzeljete!)

Erre sortűz következik, negyven fegyverből, melyeknek csöve a föld felé van fordítva és így a lövés hatalmas porfelhőt zavar fel. Mialatt a harcosok ismét visszatérnek helyeikre, az asszonyok zúgó dobpergés közepette torkuk szakadtából ordítják:

— Ju! Ju! Ju!

Bármily festői is maga e kép, az a megfigyelőre nézve mindig unalmas marad és sokkal érdekesebbek ennél azok az akrobata-mutatványok, melyeket Marokkó utcáin van alkalmunk megcsodálni. E mutatványok kedvenc gyakorlataik az Alad Szeli Achmedeknek, akik elsőrangú akrobaták. Az országos vásárokon a „cumaa“ vagy minaret játék látható leggyakrabban. Négy férfi egymás vállára állva piramist alkot és így vonulnak végig az utcán; a legfelső tamburát ver, énekel, majd hosszú arab puskáját felhajítja a levegőbe és a kíváncsi néptömeg nagy bámulatára csodálatos ügyességgel újból elkapja. A vásártér másik sarkában szemfényvesztő bűvészek és kígyóbűvölők darálnak éktelenül hadarva dicsőhimnuszokat kedvenc szenteik magasztalására. Minden pillanatban segítségül hívják a hatalmas Abd-el-Kader-el-Djilani-t és biztosítják az összesereglett nézőket, hogy csak akkor tudnak „dolgozni“, ha a tányérjukba dobott pénzdarabok elérnek egy bizonyos összeget. S a bábészmodók hamisítatlan keleti türelemmel várják, míg a szemfényvesztőnek tetszik mutatványait megkezdeni.

A legeredetibb azonban a marokkói színház. Ez a színház, tekintettel a marokkói nap hevére, kitűnő szellőztető készülékkel van ellátva, tudniillik jobbról, balról és felülről egyaránt nyitott és a színpad rendesen egy öreg, omladozó fal vagy egy üres istálló mögött van. A zenekar két flótásból és egy nagydobosból áll. A drámai társulat legfeljebb három, de gyakran csak két színészből áll. Az első játszsa az előkelő szerepeket, míg a másik a bohócszerepeket adja. Ez utóbbi majd egy vénasszony, majd számár vagy egy, a tömeg előtt nem éppen rokonszenves

Tórészlet.

vagy kegyvesztett politikus képében jelenik meg a színpadon. A harmadik végül egy személyt ábrázolt, mely a francia „Gavroche“-nek felel meg. Ez a gavroche egy utcai csirkefogót jelent, egy valóságos „deusex-machiná“-t, aki mindig víg, mindig jókedvű s aki találékonyságával a legbonyolultabb drámai helyzeteket is megoldja. Séché és Bertraut egy bohózatot néztek végig, melyben a kómikus egy szamarat ábrázol, amely a közönség zajos ujongása közepette kijelenti, hogy nem bírt a gazdájának reggelit hozni, mert egy elbájoló nőstény számára feltartóztatta. E közben oly csalódásig hűen utánozta a szamarordítást, hogy a közönség a szó legszorosabb értelmében a földön hempergett nevetésben. Mikor aztán gazdája ostorral a kezében feléje közeledett, a számarészínész oly hevesen rugott feléje, hogy a szegény színész a rugástól a közönség soraiba pottyant. Egy marék rizs végre helyreállította a két küzdő közt a békességet.

APRÓSÁGOK.

Uralkodók takarékosága. Köztudomásu, hogy a legtöbb európai uralkodó takarékperselye az angol bank. Még a török szultán is legalább hat számjegyű összegeket bíz az angol bank őrizetére, mert bár Törökország a szegényebb államok közé tartozik ugyan, azért a civillista mégis csak eléri az évenkénti 20 millió koronát, amelyhez még a szultán magánjöveldmei járulnak majdnem ugyanekkora összegben. A jelenlegi orosz cár az orosz koronatarományokból mintegy 60 millió koronát vesz be évenként. Azt azonban nem tudják, vajjon a megtakarított összegeket az angol bankba, vagy máshova helyezi el? Lipót, a belgák királya, viszont rendkívül vállalkozó szellemű; az afrikai gyarmatosítások, valamint a Panama-csatorna sok pénzét elnyelték, pedig civillistája évenként meghaladja a 10 millió koronát. Umberto, elhunyt olasz királyt pedig érdekesen jellemzi az a körülmény, hogy életét annak idején 10 millió frankra biztosította. Viktor Emánuel, a jelenlegi olasz király, csak anyja, Margit özvegy királyné halála után öröklé a családi ékszereket. Az özvegy királyné tudvalevőleg minden pénzét gyöngyök vásárlásába fekteti, hanem azután páratlan is ez a gyöngygyűjtemény. Viktor Emánuel pedig a drágakövek kedvelője; azt állítják, hogy a legkiválóbb gyémánt-szakértők egyike. Az olasz király, így mondják, gyakrabban hord a zsebében foglalatlan gyémántokat, hogy azokkal időnkint szórakozzék és fényükben gyönyörködjék. Krisztina özvegy spanyol királyné évi járadéka 8 millió frank. Uralkodása idején azonban a királyné ezt az összeget állandóan a nép gyámolítására fordította, míg ő maga a nagybátyjától öröklött és az angol banknál elhelyezett hatalmas vagyon kamataiból fedezte tetemes kiadásait. Vilmos német császár a megtakarított pénzét a birodalmi intézetekben helyezi el, de azt állítják, hogy néha vállalkozásokba is fekteti. Hír szerint egy gőzhajótársaságban való részesedése révén igen tekintélyes jövedelmet élvez. Ehhez pedig egy lojális alattvaló végrendelete révén került a népszerű császár.

Az emberiség száma. A föld kerekiségén állítólag mindössze 3642-féle vallást hisznek. Minden másodpercben meghal egy ember, néha több is, mert évenként több, mint negyvenmillió ember hagyja el a sok bajjal fenyegető és kevés boldogságot adó földi életet. Az emberi életkor átlaga 33 év. Száz évet csak minden százezer ember közül egy él meg. Sajátságos, hogy általában legrövidebb ideig az orvos él s legtovább — a pap.

A fősvény Napoleon. I. Napoleont sokszor csúfolták fősvénysége miatt s tény, hogy eljárása nem egyszer ezt a látszatot keltette. Egyszer például szigorúan meghagyta, hogy az udvari hivatalnokok mennyi kávét kapjanak, máskor pedig a fehérmű tisztítás tarifáját szabta meg. Egyszer megnézte a Tuileriák új termeinek berendezését s ez alkalommal titokban levágott egy darab szövetet s zsebre tette. Pár nap múlva hívatta a kárpitost s e lesújtó szavakkal fogadta: — Ön engem becsapott, ezért a berendezésért háromszor annyit számított, mint amennyit ér.

Napoleon ugyanis álöltözetben kiment a városba, benézett néhány boltba s a berendezést az alatt az ürügy alatt, hogy még több szobára való kell, alaposan megbecsülte. Egy reggel öltözködés közben azt kérdezte komornyikjától, Constantintól, hogy mennyibe kerülnek az ő harisnyái.

Pelikán.

A megoperált oroszlán. A newyorki Centrál Parkban a „Rose“ nevű nőstény oroszlán majdnem megfulladt. Az etetés alkalmával Snyder nevű ápoló nagy húsdarabokat dobott a ketrecbe, melyekben csontok voltak. Az oroszlán, úgy látszik, nem vette észre a csontokat és mohón falta be a húst. Egy csont a torkán megakadt és a megfuladáshoz igen közel jutott. Midőn már alig tudott mozogni, Snyder ör a ketrecbe lépett és egy harapófogóval az állat torkába nyulva, erő rántással a csontot eltávolította és a ketrecből kiugrott, mire az oroszlán félelmes düh- és fájdalom ordításait hallatva és megvadulva utána ugrott. Megmentőjét azonban nem érte már el a hálátlan fenevad.

Fölébredt a ravatalon. Koskóc községben, mint Lőcséről írják, Gavalla János odavaló gazda felesége meghalt; a halottat megmosták, felöltöztették és ravatalra tették. A gyászoló közönség megjelent a teme-

tésre, az özvegyen maradt férj és hat árvája sírva állotta körül a koporsót. Egyszerre zaj hallatszott a koporsóból, mire többen félelmükben futásnak eredtek. A férj azonban kinyitotta a koporsót és ekkor különös látvány tárult szeméi elé: a halottnak vélt asszony tágra nyílt szemekkel bámult maga körül. Az asszony hosszú időn át beteg volt és önkívületi állapotba esett; a bába-asszony azután a tetszhalott asszonyt holtak nyilvánította. Az asszony magához tért és a javulás útján van.

KÉPEINKHEZ.

A Hangya 10 éve. A „Hangya“ szövetkezeti központ 10 éves fejlődését tüntetik fel képeink, kezdve az első szerény irodai helyiségtől, a honnan a mai hatalmas arányú ügyvitel kiindult, egész a tavaly épült új palota felépüléseig, amely palota a Boráros-téren hirdeti a szövetkezeti eszme diadalát. Mindazoknak a képe egészsíti ki e képsorozatot, akiknek ma is tevékeny része van a szövetkezeti eszme terjesztésében; *Pallavicini Ede* örgróf, *Károlyi Mihály gr.*, a nagy Károlyi Sándor unokaöccse, *Balogh Elemér*, a „Hangya“ legkitartóbb munkása és *Meskó Pál*, a fáradhatatlan szervező, akinek elvülhetetlen érdeme, hogy ő hozta a Hangya legelső tagjait a központba azzal, hogy a Nyitramegyében virágzó falusi szövetkezeteket belépette tagul a Hangyába és ezzel bebizonyította azt, miszerint téves az a nézet, mintha a magyar nép tartózkodna a központi szövetkezéstől.

Loreley-szikla. A németek legendás sziklája a Rajna partján a Loreley-szikla. Ki ne ismerné azt a német legendát, amely a Loreley aranyhajú nimfájáról és csábos daláról szól. A Rajna vidéke Németország legszebb része és ebben is a Loreley-szikla körüli rész.

Tórérszet. A német gazdák tanulmányútján felvett amatőr-fénykép, amely a német rendezett kertészetet tünteti föl.

Pelikán. A tengervidékek állandó lakója a pelikán, amely csupán haltáplálékkal él. Nemrég a Nemzeti Múzeumnak sikerült egy szép példányát megszerezni, amelyet most képünkön mutatunk be.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. január 28.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.20—1.40 K., helybeli borjúhús 1.20—1.30 K., sertéshus 1.24—1.28 K., szalonna füstölt 1.28—1.32 K., szalonna, olvasztani való 1.24—1.28 K., hárj 1.36—1.40 K., sertézsír 1.6—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.30—1.60 K., hazai sonka 1.80—2. K. szalámi 3.60—4. K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1.50—2.20 K., sütni való csirke 3.———3.60 K., kacska, hizott 5.40—6.20 K., lud hizott 12.———16.——— K., pulyka, hizott 8.———10.——— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.20—1.50 K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1.20—1.50 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 24.30—24.50 K. Rózsa 20.30 K-tól 20.50 K-ig. Árpa 15.40 K-tól 15.66 K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 16.40—16.80 K. Tengeri 13.50——— K.

Teavaj: (centrifugált) 2.10—2.30 K., főzővaj 1.50—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Tojás: bácskai 0.98—1.——— K., erdélyi apróbb áru ——— K. ládánkint (1440 drb). Apadt ——— K., meszes ——— K.

Zöldsefélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5.80—6.40 K., rózsza

új 5.80—6.40 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7

K. 36— 35.60 35.20 34.80 34.40 34— 33— 31.40 ——

Takarmányvásár. Réti széna 5.80—8.40, muhar 6.60—8.60 zsup-szalma 6.———6.60, alomszalma 4.20—4.80.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

== A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmiv. ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

4168—IV/1908.

Eladási hirdetés.

A vezetésem alatt álló ministerium tanácstermében folyó évi február hó 19-ik napján, délelőtt 11 órakor a mezőhegyesi és kisbéri m. kir. ménesbirtokon hizalt, alább felsorolt hizóállatok és a mezőhegyesi ménesbirtok répaszeszgyáraiban előállított kontingens finomított szesz eladására, zárt írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

Eladásra kerül: 120 darab nyugati fajta hizóökor, 37 darab nyugati fajta kisorolt tehén, 1 darab nyugati fajta kisorolt bika és 1800 hektoliter kontingált finomított szesz Mezőhegyesről és 46 darab nyugati fajta hizóökor és 3 drb kisorolt tehén Kisberről.

Ajánlattevők felhivatnak, hogy az egykoronás bélyeggel és a részletes feltételekben kitüntetett bánatpénzzel ellátott, sajátkezüleg aláírt zárt ajánlatokat legkésőbb folyó évi február hó 19-én délelőtt fél 11 óráig a földmiv. ügyi ministerium házi pénztáránál (félemelet 29. sz. ajtó) nyujtsák be, később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A hizóállatok eladási feltételeit tartalmazó ajánlati ürlapok, valamint a szesz eladási részletes feltételek a vezetésem alatt álló ministeriumban a gazdasági főigazgatónál, valamint a mezőhegyesi és kisbéri ménesbirtok igazgatóságánál megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi január 19.

M. kir. földmiv. ügyi miniszter.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olesó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN
VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 57

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

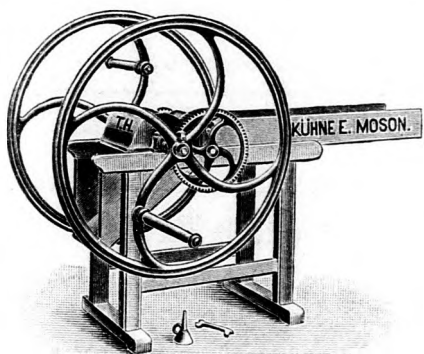
Több mint **500,000 Alfa Laval Separator** az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mező-
gazdasági gépgyára ::

MOSONBAN

== **FŐRAKTÁR:** ==
Budapest, VI., Váci-körút 57a

:: elismert gondos kivitelben szállit ::

szecskavágógépeket,

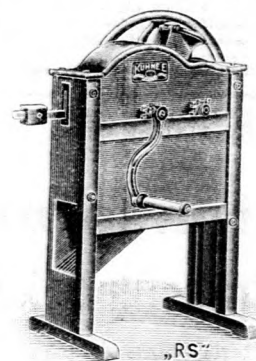
répavágókat, darálókat, ::

takarmányfülesztőket,

**„TORNADO” kukoriczászár-
tépőket, MORZSOLÓKAT,**

burgonyamosó-gépeket, ::

teljes takarmánykamra-berendezéseket

== **FIÓKRAKTÁR:** ==
**Debreczen és
Temesvár** ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.340.— kor.
Tartalékok	-----	64.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.
1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjárányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg 61 egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

1908.

Hatodik évfolyam.

1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyulenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és díszmadár-, galamb- és házinyulenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisczadók, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: Egy évre 10 K, félévre 5 K. A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélsekélyében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e czim alatt: „Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákospalota, V. utca 3. sz. küldendők. Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy a kézag-pótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, BUDAPEST, IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kivitűző minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária“ műtrágya, kén-sav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.